

AB 30 maart 2023
HIT/ 2023-AB30032023- 5.4

RECREATIESCHAP HITLAND

JAARVERSLAG 2022

Inhoudsopgave

Deel 1 Programmaverantwoording

1.	Inleiding	4
2.	Uitgangspunten	4
3.	Programma's	4
3.1.	Bestuur	5
3.1.1.	Algemeen	
3.1.2.	Bestuur en organisatie	
3.1.3.	Vergaderingen en overleg	
3.2.	Recreatie en natuur	7
3.2.1.	Bestuur en werkapparaat	
3.2.2.	Onderhoud en beheer	
3.2.3.	Overige zaken	
3.2.4.	Begroting en realisatie	
3.3.	Exploitatie golfbaan	9
3.3.1	Golfpark Hitland	
3.3.2	Begroting en realisatie golfbaan	
4.	Algemene dekkingsmiddelen	11

Deel 2 Paragrafen

5.	Introductie	13
6.	Weerstandsvermogen	14
7.	Onderhoud kapitaalgoederen	16
8.	Bedrijfsvoering	17
9.	Financiering	18

DEEL 1

PROGRAMMAVERANTWOORDING

1. Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is van toepassing op gemeenschappelijke regelingen. Als gevolg hiervan dienen de jaarstukken te bestaan uit de volgende onderdelen:

- het jaarverslag, tenminste bestaande uit
 - de programmaverantwoording en
 - de verplichte paragrafen
- de jaarrekening, bestaande uit
 - de programmarekening en de toelichting
 - de balans en de toelichting.

In dit deel wordt het jaarverslag beschreven.

2. Uitgangspunten

Het BBV schrijft voor, dat de programmaverantwoording ten minste bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in:

- de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd
- de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken en
- de gerealiseerde baten en lasten.

In de begroting voor het jaar 2022 zijn 3 programma's onderscheiden:

- bestuur
- recreatie en natuur voor wat betreft het openbare gebied
- exploitatie golfbaan.

3. Programma's

In dit hoofdstuk zal de verantwoording over de realisatie van de (3) programma's beschreven worden, waarbij ook zal worden ingegaan op de kosten.

De gemeenteraden van beide gemeenten hebben als uitgangspunt meegegeven, dat de bijdrage mag toenemen met maximaal de inflatiecorrectie.

3.1. Bestuur

3.1.1. Algemeen

Het BBV heeft een nadrukkelijke relatie met de Wet Dualisering Gemeentebestuur.

Het effect op de Wet gemeenschappelijke regelingen blijft echter beperkt tot de Gemeentewet en met name daarvan de artikelen, die betrekking hebben op de onderdelen van de financiële functie (begroting, jaarstukken en verordeningen). Er is voor gemeenschappelijke regelingen geen andere taakafbakening tussen algemeen bestuur en dagelijks bestuur dan wat is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Hitland.

3.1.2. Bestuur en organisatie

De gemeenschappelijke regeling Hitland is in 2015 aangepast aan wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen en is op 1 januari 2016 van kracht geworden. Een belangrijke aanpassing was, dat ook de colleges van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas zijn toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur bestaat nu uit 4 wethouders of gemeenteraadsleden van Capelle aan den IJssel en 4 van Zuidplas, plus een tweetal plaatsvervangende leden.

Uit het algemeen bestuur worden van elke gemeente 2 leden voor het dagelijks bestuur gekozen. Leden van het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur worden voor een periode van 4 jaar aangewezen respectievelijk benoemd.

Het algemeen en dagelijks bestuur van het recreatieschap Hitland waren per 1 juli 2022 als volgt samengesteld (na de gemeenteraadsverkiezingen van maart '22):

namens Capelle aan den IJssel:

dhr. D.B. van Woudenberg (vice-voorzitter tevens penningmeester)

dhr. M.E. Wilson

mw. C.W.J. Weemhoff

dhr. P. Eilander

namens Zuidplas:

dhr. D.A. de Haas (voorzitter)

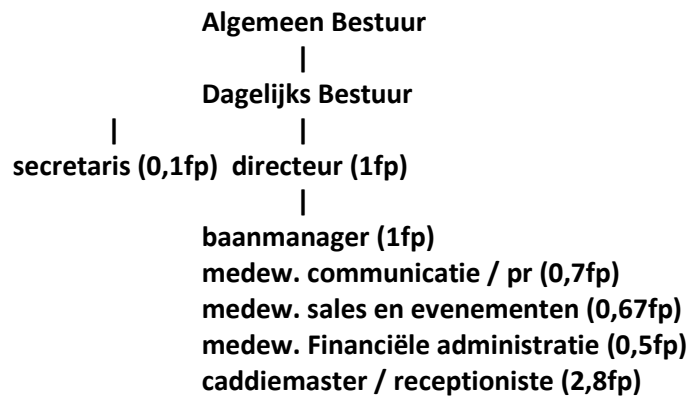
dhr. J.W. Schuurman

dhr. W. Zijlstra

dhr. F. Klovert

Het dagelijks bestuur bestond na medio 2022 uit dhr. D. de Haas (voorzitter), dhr. D.B. van Woudenberg (vice-voorzitter, tevens penningmeester), dhr. W. Zijlstra en dhr. M.E. Wilson. Het algemeen en dagelijks bestuur werden bijgestaan door een secretaris, mw. R.L.M. den Ouden.

Voor wat betreft bestuur en werkapparaat is de organisatorische opbouw als volgt:

Eind 2022 waren de volgende personen in dienst bij het recreatieschap:

- T. Aker (directeur)
- J. Serné (baanmanager)
- M. Quandt (medew. sales en evenementen)
- R. den Ouden (medew. communicatie en secretaris)
- M. Klijn (medew. boekhouding)
- A. Neuteboom (caddiemaster / receptioniste)
- M. van Olphen (hfd caddiemaster / receptioniste)
- A. Daalder (caddiemaster / receptioniste)

3.1.3. Vergaderingen en overleg

Het algemeen bestuur is in 2022 3 keer bijeengekomen, het dagelijks bestuur 4 keer. De vergaderingen worden ambtelijk voorbereid.

De belangrijkste agendapunten in 2022 waren:

- Jaarrekening 2021 en Jaarverslag 2021
- Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026
- 2 voortgangsrapportages en 1 begrotingswijziging
- Instellen nieuw Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
- Actualisering i.c. her-ijking Toekomstvisie

Er is verder geen ge-organiseerd bestuurlijk overleg met andere organisaties geweest.

De Werkgroep Hitland in 2022 2 keer bijeen geweest en heeft door middel van verslaglegging daarvan adviezen inzake beheer en inrichting gegeven. In 2022 is geen gezamenlijke schouw van de werkgroep met het dagelijks bestuur plaats geweest.

3.2. Recreatie en natuur openbaar gebied

Het recreatieschap Hitland heeft circa 254 hectare openbaar toegankelijk recreatiegebied en circa 12 hectare landbouwgebied in eigendom, beheer en onderhoud. Het recreatiegebied is ingericht voor openbare dagrecreatie. Een als een aparte exploitatie te beschouwen onderdeel is de 18 holes golfbaan en de 9 holes par 3 golfbaan, die in totaal circa 63 hectare beslaan. Met het beheer van het openbare gebied (exclusief golfbaan) is een bedrag gemoeid van circa € 600.000,-. De middelen hiervoor worden verstrekt door de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Hitland. Voor wat betreft het openbare gebied kan onderscheid gemaakt worden in een 3-tal aspecten, te weten bestuur en werkapparaat, onderhoud en beheer van het gebied en overige zaken.

3.2.1. Bestuur en werkapparaat

Voor bestuurskosten is standaard niets opgenomen in de begroting en voor wat in eigen beheer wordt uitgevoerd was € 149.400,- opgenomen aan personeelskosten. Verder was er € 72.600,- opgenomen voor het inhuren van toezicht in het gebied. Aan bureaunkosten was ca € 5.000,- opgenomen. In totaal was er aan directe kosten voor bestuur, werkapparaat, toezicht en bureaunkosten € 227.500,- opgenomen in de begroting. Er is circa € 222.000,- gerealiseerd.

3.2.2. Onderhoud en beheer

De belangrijkste functie binnen het gebied is de recreatie.

Het openbaar gebied omvat ruim 190 hectare. Circa 5 hectare wordt strikt als natuurgebied beheerd (de oude veenputten en de wielen in Hitland-Noord). Er wordt circa 12 hectare ecologische infrastructuur als recreatie- en natuurgebied beheerd. Waar mogelijk wordt natuurontwikkeling een kans gegeven, omdat de recreatieve waarde van het gebied daarmee in hoge mate toeneemt. De overige 173 hectare worden als recreatiegebied beheerd.

De verdeling van de 190 hectare is als volgt:

- Hitland-Noord 94,0 hectare
- Middengebied 12,5 hectare
- Hitland-Zuid 83,5 hectare

Voor het onderhoud van het gebied is een kwaliteitsniveau en volume aangehouden, welk is vastgelegd in het Beheerplan Hitland. In de begroting zijn de lasten van het onderhoud gebaseerd op het beheerplan en het op basis daarvan aangegane onderhoudscontract. De reserveringen voor meerjaarlijks onderhoud zijn eveneens gebaseerd op het beheerplan Hitland.

Aan directe kosten was in de begroting € 230.000,- geraamd aan jaarlijks onderhoud.

Er was voorts € 89.240,- opgenomen als jaarlijkse toevoeging aan de reservering voor meerjaarlijks onderhoud in toekomstige jaren. Er is in 2022 € 275.040,- uitgegeven aan jaarlijks onderhoud en € 71.756,- aan meerjarig onderhoud.

3.2.3. Overige zaken

Naast de kosten voor bestuur en werkapparaat en onderhoud en beheer waren in de begroting nog posten voor belastingen en verzekeringen (€ 19.000,-) en overige kosten (€ 55.000,-) opgenomen. Onder de overige kosten vallen onder meer contributies en lidmaatschappen, publiciteit en voorlichting, energiekosten, adviezen van derden en een bijdrage aan het voetveer ad € 25.000,-.

In totaal was er aan indirecte kosten ca € 74.000,- opgenomen in de begroting recreatie en natuur. Er is ca € 67.000,- gerealiseerd.

3.2.4. Begroting en realisatie

Openbaar gebied	Begroot	Gereal.
<u>Lasten</u>		
Kapitaallasten	1078	1078
Personeelskosten	222.000	222.000
Bestuurskosten	0	0
Vergoedingen	500	18
Belastingen	19.000	18.730
Verzekeringen	3.250	3.639
Bureaunkosten	5.000	98
Technisch onderhoud	230.000	275.040
Overige kosten	55.000	48.293
Voorzieningen / meerjarig onderhoud	<u>89.240</u>	<u>89.240</u>
Totaal lasten	625.090	658.138
<u>Baten</u>		
Diverse opbrengsten	2.850	16.796
Huur en pachten	4.725	4.842
Overige exploitatiebaten	0	0
<u>Bijdrage gemeenten</u>	<u>611.115</u>	<u>611.115</u>
Totaal baten	618.690	632.753
Resultaat voor bestemming	-6.400	-25.383

Het overzicht geeft in de eerste kolom de geraamde lasten en baten weer. Het totaal van lasten en baten is in termen van het BBV het resultaat voor bestemming.

Er is echter geen resultaatbestemming omdat het algemeen bestuur in 2012 het besluit heeft genomen om eventuele opbrengsten aan de bestemmingsreserve investeringen openbaar gebied toe te voegen.

Voor de exploitatie openbaar gebied was een negatief resultaat van € 6.400,- geraamd. Deze sluit nu voor en na resultaatbestemming met een negatief saldo van € 25.383,-. Er is meer vooral uitgegeven aan onderhoudskosten vanwege veel bos-onderhoud na de februaristorm. Tevens waren er in 2022 veel kosten- en prijsstijgingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis. Gedurende de rest van het jaar is behoudend omgegaan met het maken van kosten, waardoor minder is uitgegeven aan vergoedingen, bureaunkosten en diverse kosten als adviezen derden. Vanwege een sterk positief resultaat in 2021 is besloten de gemeentelijke bijdragen in 2022 niet te indexeren.

3.3. Exploitatie golfbaan

De genoemde doelstellingen van het recreatieschap hebben ook betrekking op de exploitatie van de golfbaan. Het uitgangspunt is het exploiteren van een openbare golfbaan, waarbij zowel in financieel opzicht als qua toelatingsbeleid een zo laag mogelijke drempel wordt gehanteerd. In financieel opzicht moet de golfbaan bedrijfsmatig en minimaal budgettair neutraal worden geëxploiteerd. Voor wat betreft het toelatingsbeleid geldt, dat iedereen welkom is voor zover er in verband met veiligheid en doorstroming in de baan over een bepaalde golfvaardigheid wordt beschikt. De oefenfaciliteiten zijn gratis toegankelijk. De doelstellingen zijn in 2022 gerealiseerd.

De exploitatie golfbaan bestaat uit een driving range, een 18 holes golfbaan en een 9 holes par 3 golfbaan. Op de 18 holes baan ligt een putting green, bij de driving range een chipping green en bij de par 3 baan ligt nog een putting green. De golfaccommodatie beslaat in totaal circa 63 hectare. Binnen de exploitatie van de golfbaan zijn geen specifieke beleidsthema's te onderscheiden.

3.3.1. Golfpark Hitland

Er is een samenwerking tussen alle partijen, die betrokken zijn bij de exploitatie van de golfbaan (golfbaan, Golfshop, restaurant, golfschool en golfclub) onder de naam Golfpark Hitland. Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt voor de marketing van de golfbaan en de community Mijn Golfpark Hitland (MGH) is opgezet. Mijn Golfpark Hitland kan met name de beginnende golfer meer aan golfbaan Hitland binden, middels een eenvoudig lidmaatschap van de NGF en een handicapregistratie. MGH wordt beheerd door de golfbaan. Eind 2022 waren er circa 1.350 golfers lid van MGH.

3.3.2. Begroting en realisatie golfbaan

Een overzicht van de specifiek voor de golfbaan opgenomen lasten en baten is af te leiden uit het volgende overzicht. In de eerste kolom is de raming weergegeven en in de tweede kolom de gerealiseerde uitgaven en inkomsten.

Golfbaan	Begroot	Gereal.
<u>Lasten</u>		
Kapitaallasten	193.900	194.535
Personeelskosten	353.000	414.702
Vergoedingen	1.000	253
Belastingen	33.750	29.225
Verzekeringen	9.650	9.237
Bureaunkosten	91.500	91.853
Technisch onderhoud	480.000	506.937
Overige kosten (excl golfweek)	135.500	160.111
<u>Voorzieningen</u>	<u>92.500</u>	<u>92.500</u>
Totaal lasten	1.390.800	1.499.353

<u>Baten</u>	Begroot	Gereal.
Diverse opbrengsten (excl golfweek)	37.150	45.467
Huur en pachten	105.275	106.472
Overige exploitatiebaten		
Kaartverkoop	936.500	964.236
Sponsoring/bedrijfskaarten	150.000	138.708
Driving range	135.000	155.383
Reserveringen / groepen	80.000	131.395
<u>Doorberekening energiekosten ca</u>	<u>39.500</u>	<u>40.186</u>
Totaal baten	1.483.425	1.581.847
Programma resultaat voor bestemming	92.625	82.493

Na een slecht jaar vanwege COVID (2020) en een “inhaal-jaar” (2021) lijkt de exploitatie qua baan bezetting en ledenaantallen weer genormaliseerd te zijn tot het nivo van vóór COVID.

De exploitatie golfbaan sloot in de oorspronkelijke begroting in totaliteit met een positief saldo ad € 56.855,- dat als resultaat voor bestemming was opgenomen. Dit is halverwege het jaar bijgesteld naar een verwacht eindresultaat van € 92.625,-. Er is uiteindelijk € 82.493,= gerealiseerd.

Er is in 2022 in de bestuursvergaderingen 2 keer een voortgangsrapportage gegeven, met daarbij één begrotingswijziging. Vanwege natte weersomstandigheden en koning winter was de golfbaan in januari en februari deels dicht. Door veel uitgevoerde drainagemaatregelen kon er wel tot einde van het jaar worden gespeeld.

De horeca is gedurende de eerste 2 maanden van het jaar gesloten geweest, maar vooral in de zomer en de nazomer waren er veel groepsontvangsten en arrangementen.

De sponsoropbrengsten liggen bijna weer op het nivo van vóór COVID.

De golflessen van de pro's hebben gelukkig grotendeels wél plaats kunnen vinden. Hier is een flinke toename in geweest. Ook de driving range was in 2022 goed bezocht. Dit geeft een stijging aan de kostenkant op resp. personeelskosten, onderhoud en overige kosten. De opbrengsten komen terug in de posten driving range en reserveringen / groepen.

Voor wat betreft de lasten is er in 2022 ruim € 100.000,- meer uitgegeven dan in de begroting was voorzien. Er is op hoofdlijnen meer uitgegeven aan personeelskosten, extra onderhoud en overige kosten, waaronder schoonmaakkosten, voorzieningen marshalls en vrijwilligers, energiekosten en adviezen derden. De extra kosten worden vrijwel volledig gedekt door de extra inkomsten.

De trend van de afgelopen jaren lijkt te zijn dat er nog (financiële) groei zit in de omzet van de golfbaan, maar dat de groei van de opbrengsten gelijke tred houdt met de stijging van de kosten.

4. Algemene dekkingsmiddelen

Het recreatieschap Hitland heeft geen lokale heffingen, uitkeringen, dividenden of eigen middelen, waarmee (een deel van) het exploitatietekort wordt gedekt.

Het saldo van de exploitatie van openbaar gebied en golfbaan (resultaat voor bestemming) wordt conform de gemeenschappelijke regeling gedragen door of komt ten goede aan de gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas. De exploitatie van de golfaccommodatie is minimaal budgettair neutraal en geeft normaliter een structureel positief saldo.

DEEL 2

PARAGRAFEN

5. Introductie

De paragrafen geven een “dwarsdoorsnede” van de begroting (en dus ook voor de verantwoording) vanuit een bepaald perspectief. Een groot deel van de paragrafen geeft een aanvulling op de informatie over de (meerjarige) financiële positie.

Op basis van het BBV moeten de volgende verplichte paragrafen opgenomen worden:

- **lokale heffingen**
in deze paragraaf moet inzicht gegeven worden over inkomsten, beleid en aard van de lokale heffingen, alsmede enige andere zaken, zoals lokale lastendruk en kwijtscheldingsbeleid
- **weerstandsvormogen**
dit is een verder ontwikkelde risicoparagraaf, waarin ook de weerstandscapaciteit moet worden opgenomen en gerelateerd aan de risico's (het weerstandsvormogen)
- **verbonden partijen participaties**
in deze paragraaf moet inzicht worden gegeven in de zogenoemde verbonden partijen: participaties in derde rechtspersonen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn
- **onderhoud kapitaalgoederen**
in deze paragraaf moet inzicht worden gegeven in de (meerjarige) onderhoudstoestand en kosten van wegen, gebouwen, kunstwerken en dergelijke
- **grondbeleid**
in deze paragraaf komen de hoofdlijnen van het grondbeleid aan de orde
- **bedrijfsvoering**
in deze paragraaf komen de besturing en beheersing van, het toezicht op en de verantwoording over de bedrijfsprocessen op basis van een bedrijfsvoeringfilosofie aan de orde
- **financiering**
deze paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen.

Voor het recreatieschap Hitland zijn de paragrafen lokale heffingen, verbonden partijen en grondbeleid niet van toepassing.

Het recreatieschap int geen heffingen, neemt niet deel in andere rechtspersonen en voert ook geen actief grondbeleid. Op de andere paragrafen wordt hierna ingegaan.

6. Weerstandsvermogen / risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is te definiëren als het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit, zijnde de middelen waarover het recreatieschap beschikt / kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van het recreatieschap voor het verslagjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Weerstandscapaciteit.

In 2012 is een uitgangspunt voor de Algemene Reserve bepaald, zijnde circa 10 % van de totale lasten van de exploitatie met een maximum van € 200.000,-. Per 31 december 2022 bedraagt de Algemene Reserve € 200.000,-. De jaarrekening 2022 sluit met een totale lastenpost van € 2.157.490,-, zodat aan de uitgangspunten wordt / is voldaan.

Voor wat betreft de exploitatie en het beheer en onderhoud van het gebied is een tweetal voorzieningen ingesteld om meerjarig onderhoud en in het geval van de exploitatie golfbaan meerjarig onderhoud en renovatie te kunnen bekostigen (zie ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen). Jaarlijks worden op basis van beheerplannen bedragen voor meerjaarlijks onderhoud voor het openbaar gebied en voor meerjaarlijks onderhoud en renovatie werkzaamheden van de golfbaan gereserveerd.

Er is voorts een bestemmingsreserve landelijk gebied en een bestemmingsreserve investeringen openbaar gebied, waarbij het saldo van de eerste reserve aan het eind van het jaar is overgeheveld naar de andere bestemmingsreserve.

Er is per 31 december 2022 een saldo uit Algemene Reserve, voorzieningen en bestemmingsreserves te berekenen om de weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Alleen de Algemene Reserve en de bestemmingsreserves zijn feitelijk niet qua besteding vastgelegd en daardoor eventueel beschikbaar als kapitaal om risico's op te vangen.

De saldi van de reserves per 31 december 2022 zijn als volgt:

Algemene Reserve	€ 200.000,-
Bestemmingsreserve landelijk gebied	€ 0,-
Bestemmingsreserve investeringen openbaar gebied	€ 778.098,-
Totaal	€ 878.098,-

Er is dus in principe € 878.098,- aan reserves beschikbaar om eventuele risico's op te vangen.

Daarnaast kunnen ook de activa als (stille) reserve worden gezien. Uit de toelichting op de vaste activa kan worden vastgesteld, dat grond (incl 12 ha landbouwgrond), golfbaan, gebouwen en duurzame terreininrichting per 31 december 2022 een boekwaarde hebben van € 6.304.090,-. De werkelijke waarde (marktwaarde) van de grond van de golfbaan is overigens aanzienlijk meer dan in de staat van activa is opgenomen. Daarnaast is er voor de grond van het openbare gebied (ca 190 hectare) geen boekwaarde in de balans opgenomen. Voor de boekwaarde van de activa wordt verwezen naar bijlage 1 van de jaarrekening (staat van geactiveerde kapitaaluitgaven).

De totale weerstandscapaciteit is hiermee te bepalen op € 7.182.179,-.

Als laatste kan er nog op gewezen worden, dat het als gevolg van de gemeenschappelijk regeling de deelnemende gemeenten borg staan voor eventuele tekorten.

Nadere kwantificering risico's.

De meest risicovolle posten uit de begroting 2022 betroffen de reguliere kosten van technisch onderhoud ad in totaal ca. € 710.000,- en de inkomsten uit kaartverkoop, die voor de golfbaan gegenereerd moesten worden ad € 1.341.000,-.

De kosten van technisch onderhoud zijn geraamd op basis van het vastgestelde beheerplannen voor het openbaar gebied en de golfbaan. Begin 2018 is voor zowel het openbare gebied als voor de golfbaan een onderhoudscontract afgesloten voor een periode van 5 jaar met een vaste aanneemsom. Hierbij vormen slechts de indexering van loon- en prijsstijgingen een risico.

Voor wat betreft het openbaar gebied is ca. € 45.000,- meer dan in de begroting was opgenomen aan kosten voor onderhoud uitgegeven, vooral vanwege de stormschade in februari. Voor wat betreft de golfbaan is ongeveer € 25.000,- meer aan onderhoudskosten gerealiseerd, eveneens vanwege stormschade. Vanwege plotseling sterk gestegen kosten lonen, brandstoffen en grondstoffen én vanwege het feit dat het uitbreken van de oorlog in Oekraïne een onvoorziene omstandigheid was, zijn enkele prijsstijgingen aan ons doorbelast. Wij hebben de tarieven van de golfbaan niet tussentijds verhoogd.

In totaal is er in 2022 bijna € 70.000,- meer aan technisch onderhoud uitgegeven.

Voor wat betreft de inkomsten uit kaartverkoop van de golfbaan kan worden opgemerkt, dat er ten opzichte van de bijgestelde begroting voor de golfbaan ca. € 89.000,- extra aan inkomsten is gerealiseerd.

De kwantificering van de risico's gezamenlijk komen dan uit op ca. € 40.000,- in positieve zin.

De bijgestelde begroting was gebaseerd op de cijfers tot en met augustus 2022. Uiteindelijk zijn er meer kosten geweest, welke gedekt zijn door meer inkomsten.

De exploitatie van de golfbaan gaat meerjarig uit van een structureel positief saldo van ca. 3,5 – 5% van de jaar-omzet.

Daarmee is deze begrotingsruimte eveneens aan te merken als structurele weerstandscapaciteit.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft als doel om inzicht te geven in het vermogen van de organisatie om de risico's die zij loopt af te kunnen dekken. Hiervoor is zowel de teller (beschikbare weerstandscapaciteit) als de noemer (kwantificering van de risico's) van belang.

Exclusief de stille reserves bedraagt het weerstandsvermogen € 878.098,- / € 40.000,- = 22.

Inclusief de stille reserves bedraagt het zelfs € 7.182.179,- / € 40.000,- = 180.

7. Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van het recreatieschap zijn te onderscheiden in openbaar groen, de golfbanen en de gebouwen.

Openbaar gebied.

In het beheerplan is het onderhoud voor een periode van 10 jaar beschreven. In het beheerplan is tevens een raming van de hieraan verbonden kosten opgenomen en een raming van de jaarlijks nodige reserveringen voor meer-jaarlijks onderhoud. Met die reserveringen wordt bereikt, dat er een redelijk constant uitgavenniveau is voor het onderhoud.

Het openbaar groen is in de jaren 1983 tot 1994 aangelegd met subsidie van Rijk en provincie. Het resterende deel van de aanlegkosten is toen uit reserves betaald door het recreatieschap. Dat is ook gebeurd met een aantal renovatiewerkzaamheden en investeringen in nieuwe voorzieningen in de jaren 2016 en 2017 en de reconstructie van de Hitlandselaan in 2020, waardoor er geen kapitaallasten zijn ontstaan voor het openbare gebied.

De golfbanen.

In 2021 is het beheerplan voor de golfaccommodatie geactualiseerd voor de periode 2020-2030 en opnieuw vastgesteld. Het onderhoud van een golfbaan heeft een dusdanig hoog niveau, dat er eigenlijk maar in beperkte mate sprake is van meer-jaarlijks onderhoud.

Alleen voor het water, bestratingen en de asfaltverhardingen moet voor meerjarig onderhoud worden gereserveerd.

Wel moet ook worden gereserveerd voor jaarlijkse renovatie- of vervangingswerkzaamheden om het hoge voorzieningenniveau op peil te houden en vooral de golfbanen droog te houden.

In het beheerplan is tevens een raming van de hieraan verbonden kosten opgenomen en een raming van de jaarlijks nodige reserveringen voor meer-jaarlijks onderhoud en renovatie.

De golfbaan is in 3 fasen aangelegd: de driving range is in 1994 geopend, de eerste 9 holes zijn in 1995 in gebruik genomen en de uitbreiding naar 18 holes was in 2000.

De 9 holes par 3 baan is eind 2003 gerealiseerd.

De aanleg is vrijwel volledig gefinancierd, waardoor er voor de golfbanen wél kapitaallasten zijn.

Op grond en inrichting van het terrein wordt - gezien ook het hoge voorzieningenniveau - niet afgeschreven.

Er wordt wel afgeschreven op de gebouwen en op de voorzieningen, die te zijner tijd vervangen moeten worden, zoals bijvoorbeeld de bruggen, beregeningsinstallatie, verlichting, bebording, netten en dergelijke.

De gebouwen.

De gebouwen van het recreatieschap hebben primair een functie voor de exploitatie van de golfbanen. In het hoofdgebouw is de kantoorroimte voor het recreatieschap ondergebracht. Voor de gebouwen zijn contracten voor periodieke onderhoudskeuringen aangegaan. Op basis van onderhoudsschema's worden voorts onderhoudswerkzaamheden aanbesteed en uitgevoerd.

Financiële consequenties.

De budgettaire consequenties van het onderhoud in 2022 zijn als volgt:

	begroot	gerealiseerd
Recreatie en natuur		
jaarlijks onderhoud	230.000	275.042
meerjaarlijks onderhoud reservering	<u>89.240</u>	<u>71.756</u>
totaal recreatie en natuur	319.240	346.798
Exploitatie golfbanen		
jaarlijks onderhoud	430.000	448.345
gebouwen	15.000	15.333
baanmeubilair	10.000	9.226
driving range	25.000	34.033
meerjaarlijks onderhoud reservering	<u>92.500</u>	<u>99.271</u>
totaal golfbanen	572.500	606.208

8. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringsparagraaf dient inzicht te geven in de stand van zaken van de bedrijfsvoering. Daarbij is het gebruikelijk om een onderscheid te maken naar personeel, organisatie, informatisering, communicatie, financieel beheer (waaronder de administratieve organisatie en de interne controle), automatisering en facilitaire dienstverlening (waaronder huisvesting).

Er is een enkele wijziging in de personele bezetting geweest: een van de caddiemasters is aan het eind van 2022 met pensioen gegaan.

De rechtspositie van de organisatie en het personeel is in een cao (provincie ambtenaren) vastgelegd. Er zijn verder geen wijzigingen in de organisatie en de huisvesting geweest.

Voor wat betreft informatisering, (interne) communicatie en automatisering is ontwikkeling en implementatie van de website van de golfbaan de grootste wijziging geweest.

Het werkapparaat is klein (6,82 fte) en de communicatielijnen, werkstructuren en –overleggen zijn zeer direct.

Het bestuur is door middel van informeel en formeel overleg en voortgangsrapportages geïnformeerd.

Op het gebied van de uitvoering van de financiële functie zijn verordeningen over de administratieve organisatie en interne controle (ao/ic) vastgesteld. Hierin zijn met name de financiën- uitvoerende taken en mandaten voor het werkapparaat vastgelegd, alsmede de controle daarvan.

9. Financiering

Financieringsbeleid.

Algemeen.

De financieringsactiviteiten van het recreatieschap Hitland beperken zich tot lopende middelen (bankrekeningen en kas) en leningen. Voor wat betreft de exploitatierekening is vastgelegd, dat het exploitatietekort van de gemeenschappelijke regeling naar rato van het inwonertal van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas wordt verdeeld.

In de financiële begroting wordt specifiek ingegaan op financiering, risico- en kasbeheer.

Financiering.

Er is voor € 5,15 mln voor langlopende (10 jaar) rentedragende leningen afgesloten (rentevast).

Hierop wordt niet afgelost. Er was in 2022 geen renterisico verbonden aan de (uitstaande) leningen. Een van de langlopende leningen is afgelost en er is een nieuwe lening voor hetzelfde bedrag, maar met een lager rentepercentage, afgesloten.

Voor een overzicht van de leningportefeuille wordt verwezen naar de bijlagen bij de jaarrekening.

Voor wat betreft het renterisico van de korte schulden kan worden opgemerkt, dat de kasgeldlimiet in het jaar 2022 niet is overschreden.

De rekening-courant bij de BNG hoefde niet te worden aangesproken.

Kasbeheer.

Tijdelijke overtollige kas- of banktegoeden zijn overgemaakt naar een depositorekening.